

KIERRÄTYS JA KESTÄVÄ KEHITYS

Kierrätyskorukurssilta

Hankasalmi - Konnevesi - Suonenjoki

LOPPURAPORTTI

KIERRÄTYS JA KESTÄVÄ KEHITYS -hanke

HANKEEN TOTEUTTAJAORGANISAATIO

Organisaation nimi: Hankasalmen kansalaisopisto
Vastuuhenkilö: rehtori Eila Laulajainen-Malkki
Hankkeen organisaattori ja raportin laatija: tekstiilityönopettaja Ritva Hänninen
Kuvat: Eila Laulajainen-Malkki, Anna Kosonen, Ritva Hänninen
Osoite: Keskustie 41, 41520 Hankasalmi
Puhelin: 014-840 0233 tai 040-820 6341
Fax: 014-841 265
Sähköposti: eila.laulajainen-malkki@hankasalmi.fi

HANKKEEN KUVAUS JA TAVOITTEET

Hankasalmen kansalaisopisto toteutti lukuvuonna 2007 - 2008 Opetushallituksen tuella koulutushankkeen, jonka tavoitteena oli tuoda esille kestävän kehityksen eri näkökulmia ja vaihtoehtoisia muotoja tarkastella kierrätystä ja kestävästä kehityksestä. Tarkoituksena oli myös tiedon lisääminen kestävästä kehityksestä ja kierrätyksestä sekä kestävien valintojen ymmärtäminen.

Hankkeen tarkoituksena oli luoda pohjaa lapsille ja nuorille kestävän kehityksen ja kierrätyksen ideologian omaksumiseen ja juurruttamiseen yhdessä koulutoimen kanssa, auttaa näkemään kierrätettyjen materiaalien merkityksen, antaa vaihtoehtoja ja auttaa ymmärtämään, miten yksilö omalla toiminnallaan ja valinnoillaan voi vaikuttaa ympäristöön ja yhteiskuntaan. Tavoitteena oli myös rakentaa yhteistyöverkostoa ja lisätä yhteistyötä eri toimijoiden kesken. Hankkeen aikana oli tavoitteena luoda myös kestävän kehityksen toimintamalli.

HANKKEEN TOTEUTUS SEKÄ ASETETTujen TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Hankkeessa olivat yhteistyökumppaneina suunnitelman mukaan Hankasalmen kunnan sivistys-, ympäristö- sekä sosiaali- ja terveystoimi, Hankasalmen 4H-yhdistys, Hankasalmen työvoimapakki ry., Konneveden sivistys- ja vapaa-aikapalvelut sekä ympäristöpalvelut sekä Sisä-Savon kansalaisopisto.

Kurssit toteutettiin Hankasalmen kansalaisopistossa Hankasalmella ja Konnevedellä sekä Sisä-Savon kansalaisopistossa Suonenjoella ja Vesannolla.

Hankkeen kokonaiskustannukset olivat alun perin 13.459 euroa, ja opetushallitukselta haettiin avustusta yhteensä 9.421 euroa. Hankkeen avulla oli tavoitteena järjestää

- kestävän kehityksen toimintamalli
- Teemapäiviä kouluissa
- Yleinen kierrätys- ja kestävä kehitys –teemapäivä
- Romutori
- Keskusteluklubi
- Kädentaitoryhmät (Yhteensä kädentaitokursseja 12 kappaletta tuntimäärältään 157 tuntia)

Opetushallitus myönsi hankkeelle avustusta 8.000 euroa. Myönnetyn avustuksen avulla hanke päätettiin toteuttaa niin, että järjestetään erilaisia kierrätykseen ja kestäväan kehitykseen liittyviä kädentaitoryhmiä, teemapäiviä kouluissa sekä Yleinen kierrätys- ja kestävä kehitys –teemapäivä (toteutettiin Mikkomarkkinoiden yhteydessä 22.9.2008). Romutori päätettiin jättää toteuttamatta, koska Hankasalmen 4 H-yhdistys järjesti vuosittain toistuvan metallinkeräyksen keväällä 2008. Keskusteluklubi muuntui yhteistyökumppaneiden ideoista kierrätystä ja kestäväan kehitystä edistäväksi Tuunaten ja stailaten - muotishow'ksi, joka toteutettiin yhdessä yhteistyötoimijoiden kanssa.

Hankkeen toteutus alkoi 6.6.2007 ja päättyi 30.5.2008.

Hankkeeseen liittyvät nettisivut löytyvät osoitteesta:

<http://www.hankasalmi.fi/palvelut/sivistys/kansalaisopisto/hankkeet.html>

HANKKEEN TOTEUTUS

Hankkeen suunnittelu

Hankkeen suunnittelu toteutettiin syksyllä 2006. Suunnittelijoina olivat rehtori Eila Laulajainen-Malkki, tekstiilityönopettaja Ritva Hänninen yhteistyössä Hankasalmen 4 H-yhdistyksen, Hankasalmen kunnan ympäristötoimen, sivistystoimen sekä Sisä-Savon kansalaisopiston kanssa.

Yhteistyökumppanit

Hankasalmen kunta

- Sivistystoimi:
 - o Aseman koulu: koulunjohtaja Olli Hyvönen
 - o Niemisjärven koulu: koulunjohtaja Matti Rahikainen
 - o Kankaisten koulu: koulunjohtaja Kirsi Tiilikainen
 - o Ristimäen koulu: Orvokki Honkonen
 - o Säkinmäen koulu: koulunjohtaja Irma Minkkinen
 - o Venekosken koulu: koulunjohtaja Päivi Kuhmonen
- Ympäristötoimi: ympäristönsuojelusihteeri Sirpa Peitsenheimo-Aarnio. Teemapäivä Mikko-markkinoilla
- Sosiaali- ja terveystoimi: Sillankorvan päiväkodin johtaja Anja Hokkanen. Kierrätyspajat Sillankorvan päiväkodissa

Hankasalmen 4 H-yhdistys ry., toiminnanjohtaja Sirkka Suomäki. 4 H oli mukana Tuunaten ja stailaten –näytöksen järjestelyissä. Näytöksen vaatteita valmistettiin kansalaisopiston kierrätykseen liittyvillä kädentaitojen kursseilla.

Hankasalmen työvoimapakki ry., työttömien yhdistys, ohjaaja Pekka Haapamäki. Työvoimapakki osallistui hankkeesta tiedottamiseen omille yhteistyötahoilleen mm. jakamalla hankkeen esitteitä ja kurssitiedotteita. Yhdistys toteuttaa kierrätyksen ja kestävän kehityksen ideologiaa omassa toiminnassaan. Yhdistyksen toimitiloissa toimii mm. SPR:n kirpputori, joka on ollut eri kierrätyskurssien materiaalien hankintapaikkana.

Konnevedellä yhteistyö sivistys- ja vapaa-ajan palveluiden ja teknisten- ja ympäristöpalveluiden kanssa jäi vähemmälle. Siellä hanketta toteutettiin enemmän kansalaisopiston toimintojen kautta.

Sisä-Savon kansalaisopiston kanssa toteutettiin hankeyhteistyötä kurssien ja teemapäivien muodossa. Siellä yhteistyöhenkilönä oli tekstiilityön opettaja Marja-Liisa Husso.

Opettajat

Kursseilla toimivat opettajina kansalaisopiston tuntiopettajat, jotka tarkastelivat kierrätystä ja kestävä kehitystä oman ammattialansa näkökulmasta.

Pauliina Nieminen toimi opettajana nuorille tarkoitetulla Tuunaa ja ompele vanhaa – kurssilla. Hän on itsekin nuori, joten hänen oli helppo tuoda kierrätyksen ja kestävän kehityksen ideoita tuoreesti toisille nuorille.

Anna Kosonen on kuvaamataidon opettaja, joka veti Korupajan nuorille sekä kierrätyspajat päiväkodissa ja kierrätyksen teemapäivät eri kouluilla. Hän toi kierrätysteemaan kuvallisen viestinnän näkökulman.

Venekoskella järjestetyn lasten kierrätyspajan opettajana oli tekstiilityön opettaja Ritva Hänninen, joka tarkasteli kurssilla kierrätystä ja kierrätysmateriaalien käyttöä käsityön näkökulmasta.

Konnevedellä pidetyllä kurssilla Vaatteiden tuunaus ja ompelu oli opettajana Paula Riihuhta, jolla on pitkä kokemus ompelemisesta sekä kierrätyksestä.

Marja-Liisa Husso ja Pirjo Manninen opettivat Suonenjoella kierrätykseen liittyviä kursseja. He ovat toimineet pitkään kansalaisopiston opettajina, ja heillä on hyvä tietämys kierrätyksestä ja kestävästä kehityksestä ja sen soveltamisesta käden taitoihin.

KÄYTÄNNÖN TOTEUTUS

Hankkeen aikana järjestettiin 10 kurssia, 10 teemapäivää sekä Tuunaten ja stailaten -muotisshow. Hankasalmi: 14 kurssia ja teemapäivää, osanottajia 437. Konnevesi: 2 kurssia, osanottajia 18. Suonenjoki: 7 kurssia ja teemapäivää, osanottajia 64.

Taulukko 1. Yhteenveto järjestetyistä kursseista ja teemapäivistä

Kurssin nimi	Tuntimäärä	Toteutusaika	Missä?	Osallistujat		
				Miehiä	Naisia	
Tuunaten ja stailaten -näytös	2	26.10.2007	Hankasalmi	32	9	23
Kierrätyspaja lapsille	15	18.9.-27.11.07	- " -	15	7	8
Tuunaa ja ompele vanhaa	20	17.9.-22.10.07	- " -	11	0	11
Kierrätyskorukurssi nuorille	14	20.9.-8.11.07	- " -	9	0	9
Kierrätyspaja päiväkodissa 1	15	23.10.-18.12.07	- " -	29	20	9
Kierrätyspaja päiväkodissa 2	20	5.2.-22.4.08	- " -	29	19	10
Punamultamaalin keittokurssi	8	17.5.2008	- " -	6	2	4
Teemapäivä Mikkomarkkinoilla	6	22.9.2007	- " -	50	20	30
Kierrätyksen teemapäivät kouluissa (6 koulua)	20	23.10.08-20.5.08	- " -	256	116	140
Vaatteiden tuunaus ja ompelukurssi nuorille naisille	44	17.9.-26.22.08, 14.1.-14.4.08	Konnevesi	9	0	9
Savi-paperisavi-paperimassa-romu -työpaja	20		- " -	9	1	8
Metallilankatyöt	13	19.9.-28.11.07	Suonenjoki	7	0	7
Teemapäivät käsityökouluissa (3)	13	12.9.-28.11.07	- " -	14	3	11
Iloa Käsitöistä, Vesanto, syksy 2007	13	12.9.-28.11.07	- " -	17	0	17
Iloa käsitöistä, Suonenjoki, kevät 2008	36	10.1.-13.3.08	- " -	9	0	9
Iloa käsitöihin, Vesanto, kevät 2008	36	10.1.-13.3.08	- " -	17	0	17
			Yhteensä	519	197	322

Varsinaiset kierrätykseen liittyvät kädentaitojen kurssit on esitelty liitteessä 1. Alla muutama kuvaus teemapäivästä, näytöksestä ja kurssista.

Yleinen kierrätyksen teemapäivä järjestettiin Mikkomarkkinoilla la 22.9.2007.

Teemapäivä järjestettiin yhteistyössä Hankasalmen kunnan ympäristötoimen kanssa. Teemapäivästä esiteltiin kierrätyksen ja kestävästi kehityksen hanketta ja siihen liittyviä kursseja ja teemapäiviä. Jaossa olivat Kestävä kehitys kurssitarjonta kansalaisopistossa –esite, Kansalaisopiston opinto-opas sekä kierrätykseen liittyviä esitteitä, jotka on mainittu raportissa myöhemmin. Ympäristötoimi esitteli kompostoinnista tehtyä tietoisuutta Power Point –esityksenä ja järjesti kompostointikilpailun. Muuta ympäristötoimen kierrätyksen ja kestävästi kehityksen materiaalia oli myös jaossa. Esillä oli edellisten lisäksi myös nuorten kierrätyskorukurssilla tehtyjä kierrätyskoruja sekä metallipurkeista tehtyjä lyhtyjä.

Tuunaten ja stailaten -näytös oli muotinäytös, jossa nuoret esittelivät eri kierrätyskursseilla työstettyjä vaatteita, koruja, ken-

kiä ja laukkuja. Näytös kiinnosti yleisöä, sillä katsomossa oli yli 400 katsojaa. Tilaisuuden toteutuksesta vastasivat Hankasalmen kansalaisopisto, Hankasalmen 4 H, Helmu (Hankasalmen elävän siikin yhdistys), Parturi-kampaamo Viola, Kauneushoitola Casabella, Parturi-kampaamo Astanen, Hiuspalvelu Mervi sekä Marleena.

Kierrätyspaja lapsille

Kierrätyspaja lapsille toteutettiin Venekosken koululla syyskaudella 2007. Pajakurssin aluksi pohdittiin kierrätystä ja mietittiin, mitä kaikkea voi hyödyntää uudelleen. Suunniteltiin yhdessä, mitä ja vanhoista esineistä ja materiaaleista sekä metalliromusta voisi valmistaa ja toteutettiin erilaisia käyttö- ja koriste-esineitä kierrätysmateriaaleista. Alkuperäinen ajatus käyttää mm. vanhoja vaatteita valmistettävien tuotteiden materiaalina muuntui laajemmaksi kierrätysmateriaalien hyödyntämiseksi kohde-ryhmän toiveiden mukaisesti.

Tuotetut aineistot ja materiaalit

Hankkeen aikana on koottu aineistoja ja materiaalia kierrätyksestä ja kestävästä kehityksestä sekä niihin liittyvistä kursseista seuraavasti:

- o Yhteisesite kierrätykseen liittyvistä kädentaitokursseista
- o Kurssikohtaiset esitteet, esimerkiksi Romusta ja rautalangasta –kurssin esite
- o Esite kierrätykseen ja kestävään kehitykseen liittyvistä kirjoista ja nettiosoitteista
- o Kompostointiin liittyvä Power Point -esitys Mikkomarkkinoille
- o Kierrätykseen ja kestävään kehityksen toimintamalli

Osa esitteistä on tämän raportin liiteosuudessa sekä kansalaisopiston hankkeiden nettisivuilla <http://www.hankasalmi.fi/palvelut/sivistys/kansalaisopisto/hankkeet.html>

Hankkeen dokumentointi

Hankkeeseen liittyvät ilmoitukset sekä artikkelit on koottu talteen. Tuunaten ja stailaten –näytöksestä on työstetty DVD-esitys. Sillankorvan päiväkodissa pidetyistä kierrätyspajojen toiminta sekä eri kouluilla järjestetyt kierrätyksen teemapäivät on dokumentoitu, ja ne on tallennettu kahdelle CD-levyllä. Myös kierrätyskorukurssin töitä on koottuna CD:lle. Eri tapahtumista ja teemapäivistä on koottu runsaasti kuvamateriaalia.

HANKKEEN ARVIOINTI

Hankkeesta ja tuloksista tiedottaminen

Ennen kurssien alkua hankkeesta tiedotettiin opiston opinto-oppaassa, opiston nettisivuilla, paikallislehdessä (Hankasalmen sanomat) sekä erillisillä tiedotteilla, joita jaettiin mm. Mikkomarkkinoilla syyskuussa 2007.

Hankkeesta tiedotettiin sekä sisäisesti että ulkoisesti. Koulutushankkeesta tiedotettiin syksyllä 2007 muun muassa opistojen opinto-oppaassa, ilmoitustauluilla, opistopalstalla paikallislehdissä (Hankasalmen sanomat, Laukaa-Konnevesi –lehti) sekä kansalaisopiston Internet-sivuilla. Tämän lisäksi opiston opettajat saivat tietoa kursseista tiedottaakseen niistä omille opiskelijoilleen. Lisäksi lähetettiin erilaisille toimijoille ja sidosryhmille erillisiä suoramarkkinointikirjeitä, joiden avulla pyrittiin tehostamaan osallistumista kursseille. Erilaisilla lehti-ilmoituksilla ja ennakkoartikkeleilla on tuotu tapahtumia esille paikallislehdissä.

Kursseista on tiedotettu erillisillä kurssikohtaisilla esitteillä (esimerkiksi liitteenä oleva Romusta ja rautalangasta -kurssin esite). Näitä esitteitä on laitettu ilmoitustauluille, mm. kirjastoon, ja niitä on ollut saatavilla kansalaisopiston toimistosta.

Teemapäivillä, kuten Mikkomarkkinoilla tiedotettiin meneillään olevasta hankkeesta sekä yleensä kierrätyksestä ja kestävästä kehityksestä.

Hankkeesta ja sen tuloksista on tiedotettu erilaisissa tilaisuuksissa ja tapahtumissa kunnan päättäjille. Sen lisäksi hankkeesta on saatavilla tietoa opiston Internet-sivuilla.

Kansalais- ja työväenopistojen liiton käytettävissä on hankkeen aikana luotu materiaali sekä hanke-
raportti.

Lehtiartikkelit ja ilmoitukset

Kierrätyksen ja kestävän kehityksen hanke on ollut hyvin esillä alueen tiedotusvälineissä. Hankkeeseen liittyvistä kursseista ja tilaisuuksista on kirjoitettu seuraavat artikkelit ja ilmoitukset:

Hankasalmen sanomat:

31.5.2007	Kierrätysmateriaalit kuvataiteen lähtökohtana	Artikkeli Lasten kuvataidekurssista, jossa lähtö
toukokuu 07	Kierrätysmateriaalit kuvataiteen lähtökohtana	Kuvataidetta kierrätysmateriaaleista -kurssi kohtana kierrätys
1.11.2007	Catwalkin loistoa katveessa farkkujen	Tuunaten ja stailaten –näytös, artikkeli
18.10.2008	Nuoret tuunaavat ja stailaavat	Tuunaten ja stailaten–näytös, ennakkojuttu
25.10.2007	Tuunaten ja stailaten -näytöksen mainos	
30.4.2008	Punamultamaalin keittokurssin mainos	
29.5.2008	Parahultaista, porisevaa punamultaa	Punamultamaalin keittokurssi, artikkeli

Laukaa-Konnevesi –lehti

11.10.2007	Mä en virkkaa	Tuunauskurssi Konnevedellä
8.5.2008	Savi-paperisavi-paperimassa-romu -työpaja	

Keskisuomalainen

25.10.2007	Vanhat vetimet virityksessä	Tuunaten ja stailaten –näytös
------------	-----------------------------	-------------------------------

4 H-lehti Pilke

1/2008	Catwalkin loistoa katveessa farkkujen	Tuunaten ja stailaten –näytös
--------	---------------------------------------	-------------------------------

Radio Keski-Suomi

Radio Keski-Suomen Menoksi –aamuosuudessa perjantaina 16.5. on ollut haastattelu Punamultamaalin keittokurssista, joka järjestettiin lauantaina 17.5. Haastateltavana oli kurssin opettajana toiminut Liisa Kokko.

TULOKSIA

Hankkeen tuloksena voidaan nähdä lisääntynyt mielenkiinto kierrätystä ja kestävää kehitystä kohtaan. Ilahduttavaa on ollut se, kuinka lapset ja nuoret ovat ottaneet kierrätyksen ja kestävän kehityksen vastaan positiivisesti. Hankkeen kautta on pystytty laajentamaan tietämystä kierrätyksestä ja kestävän kehityksen ideologiasta, ja edellä mainituilla lehtiartikkeleilla ym. tiedotusvälineiden kautta levinneillä tietoiskuilla on lisätty yleistä tietämystä aiheesta. On oletettavaa, että myönteinen suhtautuminen ja kiinnostus lisääntyvät, kun asiasta puhutaan enemmän. Kierrätyksen ja kestävän kehityksen eteenpäin vieminen ja tietämyksen laajentaminen liittyy yleiseen ympäristöstä huolehtimiseen ilmaston muutokseen ja sen seurausten käsittelyyn, joka on nykyään erittäin ajankohtaista. Tärkeää on myös ollut hankkeen kautta aikaansaatu yhteistyön lisääminen eri toimijoiden kesken (erilaiset yhdistykset, koulutoimi, sivistys ja terveystoimi).

Hankkeen kautta kansalaisopistossa on tullut mietityksi kestävän kehityksen ideologiaa ja tultu selkeämmin tietoiseksi kierrätyksen ja kestävän kehityksen merkityksestä. Hankkeen aikana on voitu luoda lähtökohta ja toimintamalli tulevan toiminnan suunnittelun pohjaksi. Kestävä kehitys on otettu huomioon opiston toiminnassa (esimerkiksi kestävän kehityksen huomioiminen mm. toimiston paperinkäytön vähentämisessä kaksipuolisen kopioinnin ja sähköpostiviestien käytön avulla). Myös opettajille on voitu välittää enemmän tietoa kierrätyksen ja kestävän kehityksen ideologiasta, koska on saatu työstetyksi aiheeseen liittyvää materiaalia.

Alueellisia vaikutuksia

Hankkeen tuella on ollut mahdollista laajentaa ja kehittää opistomme koulutustarjontaa ja toimintaa. Sen myötä on voitu juurruttaa kestävän kehityksen ideologiaa ja ottaa huomioon opiston arvomaailmassa. Hanke antoi mahdollisuuden tarjota kierrätysteemaan liittyviä koulutus- ja harrastusvaihtoehtoja eri kohderyhmille ja lisätä kierrätyksen ja kestävän kehityksen teemojen hyödyntämistä myös jatkossa.

Kurssien kautta myös opettajat ovat entistä enemmän paneutuneet kierrätyksen merkitykseen erilaisien kädentaitojen kurssien materiaalien käytössä. Kierrätetyn materiaalin käyttö on lisääntynyt käsitöiden raaka-aineena.

Kierrätyksen ja kestävän kehityksen hankkeen kautta on luotu erilaisia yhteistyömuotoja, joiden toivotaan jatkossa syvenevän. Hankkeen kautta on aloitettu yhteistyö Sisä-Savon kansalaisopistossa, jossa kierrätys ja kestävä kehitys on myös otettu innostuneena vastaan.

Yhteistyö kunnan eri hallintokuntien kanssa Mikkomarkkinoilla (ympäristötoimi) oli antoisaa. Tulevaisuudessa on entistä merkittävämpää laajentaa toimintaa yhteisiin projekteihin eri hallintokuntien kanssa.

Nuoria saatu mukaan toimintaan hankkeen kautta, kierrätysteema kiinnosti heitä. Nuoret mm. toteuttivat laajasti kiitosta saaneen Tuunaten ja stailaten –näytöksen, jossa esiteltiin vaatteita, joita oli valmistettu kierrätysmateriaaleista Tuunaa ja ompele vanhaa –kurssilla.

Lukuvuoden aikana toteutettiin useita kädentaitokursseja, jotka konkreettisesti lisäsivät nuorten kiinnostusta kierrättämiseen ja kestävään kehitykseen.

Hanke on lisännyt laajasti tietämystä kierrätyksestä ja kestävästä kehityksestä ja antanut ideoita ja virikkeitä, kuinka jatkossa voitaisiin laajentaa yhteistyötä ja toimintaa kierrätyksen ja kestävän kehityksen ideologian levittämiseksi.

Ongelmia ja haasteita

Tarjontaa paljon aikuisille, mutta monet niistä peruuntuivat vähäisen osanottajamäärän vuoksi. Aikuiset eivät jostain syystä lähteneet mukaan. Ehkä kierrätyksen huono vastaanotto aikuisten keskuudessa kertoo kierrätyksen vähäisestä arvostamisesta. Hankkeen kautta on vahvistunut näkemys, että kierrätyksen ja kestävän kehityksen ideologian juurruttaminen lähtee lapsista ja nuorista. On tärkeää saada heidät näkemään kierrätyksen ja kestävän kehityksen merkitys ja yksilön toiminta osana laajempaa kestävän kehityksen ideologiaa. Viestin vieni eteenpäin on kuitenkin haasteellista, ja se vaatii jatkuvaa tiedottamista ja kierrätysteeman esillä pitämistä.

Kurssipalautteet

Kursseista ja teemapäivistä on koottu sekä opiskelija- että opettajapalautetta.

Opiskelijapalautteet

Eri kursseilta kootusta opiskelijapalautteesta heijastuu myönteinen henki kierrätyksestä ja kestävästä kehityksestä kohtaan. Niin Hankasalmen järjestettyjen kierrätyspajan, korukurssin, Konnevedellä olleen Vaatteiden tuunaus- ja ompelukurssin sekä Sisä-Savon kansalaisopistossa järjestettyjen kurssien osanottajat olivat tyytyväisiä kurssien antiin. Kurssit koettiin onnistuneiksi ja aiheet mielenkiintoisiksi. Oletettavaa on, etteivät monetkaan kurssilaiset olleet miettineet kierrätyksestä ja kierrätysmateriaalien käyttöä aikaisemmin, sillä palautteista kävi ilmi, että monet kurssilaiset kokivat saaneensa uusia näkökulmia kierrätykseen ja kestävään kehitykseen. Erilaisten kierrätysmateriaalien käyttö ja hyödyntäminen käsitöissä koettiin hyvin antoisaksi. Kurssit vastasivatkin hyvin toiveita, ja ne koettiin hyödyllisiksi.

Osa kurssilaisista koki, että kurssi on auttanut ymmärtämään, miksi kierrätys ja erilaiset kestävät valinnat ovat tärkeitä. Kurssien kautta on saatu lisätietoa siitä, kuinka yksilö voi omalla toiminnallaan ja

valinnoillaan vaikuttaa ympäristöön ja yhteiskuntaan. Monet ovat myös saaneet uusia ideoita hyödyntää erilaisia kierrätettyjä materiaaleja. Ryhmässä toimiminen on koettu mielekkääksi, sillä ryhmässä esille nousseet ideat auttoivat hyödyntämään kierrätysmateriaaleja uudella tavalla.

Sillankorvan päiväkodissa Hankasalmella pidettiin kaksi kierrätyspajakurssia. Henkilökunnan palaute pajoista oli hyvin positiivista. Sen mielestä kurssi sopi hyvin päiväkodin kestävän kehityksen teemaan, ja kurssilta sai uusia ideoita kierrätettyjen materiaalien hyödyntämiseen askartelumateriaaleina. Henkilökunnan mielestä kierrätyspaja antoi henkilökunnalle laajemminkin uutta ajateltavaa ja mielekkäitä vaihtoehtoja kierrätyksen kestävän kehityksen teeman toteuttamiseen.

Opettajapalaute

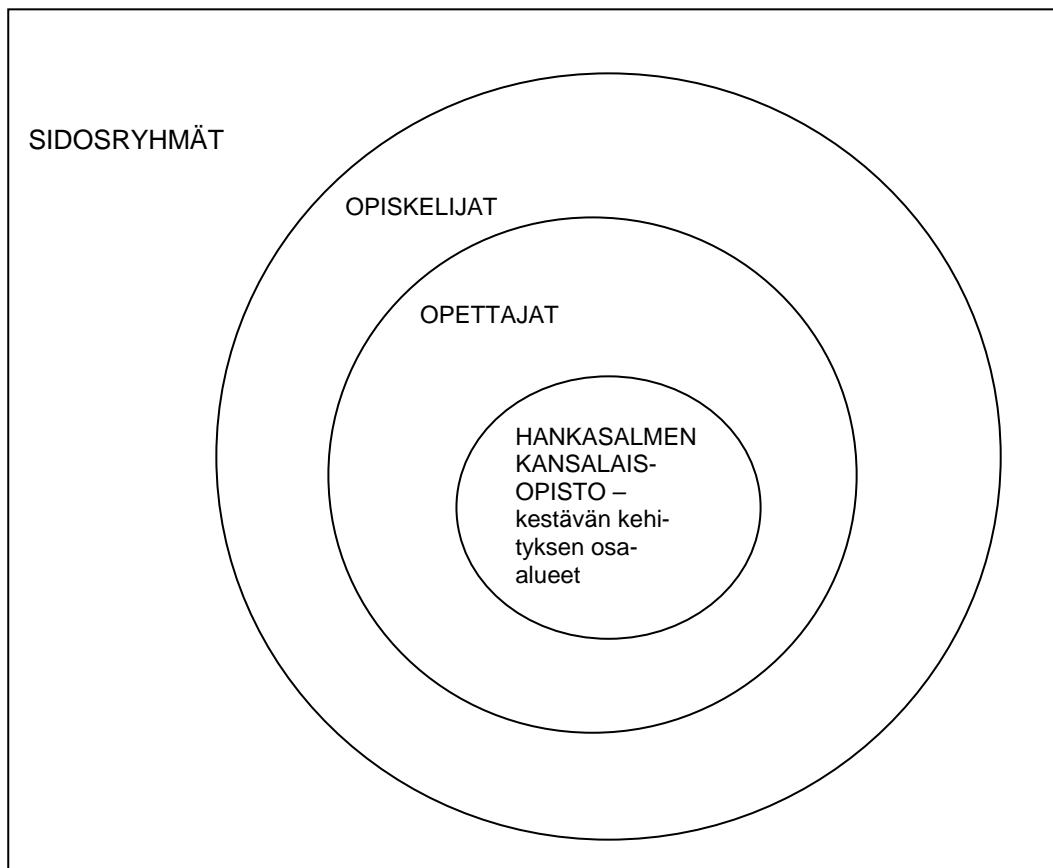
Opettajat ovat kokeneet kierrätyksen ja kestävän kehityksen teemat kurseillaan erittäin myönteisiksi. Opiskelijat ovat ottautuneet aiheeseen tosissaan, ja löytäneet paljon uusia mielenkiintoisia ratkaisuja käyttää kierrätysmateriaaleja. Paljon on myös yhdistetty kierrätystä muihin aiheisiin ja materiaaleihin. Kestävän kehityksen näkökulma on ollut monelle uusia ajatuksia tarjoavat. Palautteiden pohjalta voi huomata, että sekä opiskelijat että opettajat ovat saaneet uusia ideoita ja virikkeitä hyödyntää erilaisia kierrätysmateriaaleja. Todennäköistä on, että teema jatkuu vastaavien ja myös muiden kädentaitokurssien opetuksen sisällöissä tavalla tai toisella.

Kurssien opiskelijapalautteet ovat liitteessä 4 ja opettajapalautteet liitteessä 5.

KESTÄVÄN KEHITYKSEN TOIMINTAMALLI

Hankasalmen kansalaisopiston tavoitteena on edistää ja toteuttaa toiminnassaan kestävän kehityksen ideologiaa. Kestävään kehitykseen pohjautuvaa toimintaa kehitetään ja parannetaan koko ajan joustavasti huomioiden meneillään oleva toiminta.

Hankasalmen kansalaisopiston kierrätyksen ja kestävän kehityksen toimintamalli

Kestävän kehityksen osa-alueet

Ekologinen kestävyys

Kansalaisopistossa huomioidaan, miten toimistotyössä voidaan ottaa huomioon kierrätys ja kestävä kehitys, esim. kaksipuoleinen tulostus ja kopiointi, paperin lajittelu, sähköisen tiedottamisen lisääminen, opinto-oppaan ym. materiaalin laittaminen verkkoon. Myös hankintoja tarkastellaan kestävän kehityksen näkökulmasta. Kurssilla käytettävissä materiaaleissa hyödynnetään mahdollisuuksien ja tilanteen mukaan kierrätysmateriaaleja.

Sosiaalinen kestävyys:

Kansalaisopisto tarjoaa koulutusmahdollisuuksia ja opintoetuuksia työttömille sekä muille syrjäytymisvaarassa oleville. Tarjoamme kurssseja, jotka antavat osallistujille valmiuksia toimia aktiivisina kansalaisina ja jotka kasvattavat kansalaisia kestävän kehityksen arvot ja tavoitteet huomioon ottaviksi kuluttajiksi. Kurssitarjonnassa kestävä kehitys huomioivien kurssien järjestäminen.

Kulttuurinen kestävyys

Vaalimme koulutuksissamme kulttuuriperinnettä, esim. kädentaidot. Edistämme paikkakunnan kulttuurista elinkelpoisuutta ja toimimme yhteistyössä erilaisten kulttuuria tarjoavien sidosryhmien kanssa.

Taloudellinen kestävyys

Suunnittelemme taloutta ja toimintaa pitkäjänteisesti ja tulevaa ennakkoiden. Kehitämme toimintaa erilaisilla hankkeilla. Kiinnitämme huomiota siihen, miten hankittavat tavarat ja palvelut edistävät kestävä kehitystä.

Opettajat

Kansalaisopisto aktivoi opettajia huomioimaan kierrätyksen ja kestävän kehityksen merkityksen opetustoiminnassa. Opettajien käytössä ovat hankkeen aikana laaditut kestävän kehityksen

tyksen materiaalit, kuten esimerkiksi kierrätysesite, joka jaetaan syksyn opettajakokouksessa. Siitä halukkaat saavat vinkkejä kierrätyksestä ja kestävästä kehityksestä. Esitteessä olevat kierrätyksen nettiosoitteet päivitetään vuosittain. Opettajat pitävät esillä kestävä kehityksen ideologiaa opetuksen lomassa ja integroivat sen luontevaksi osaksi kursseihinsa. Osa opettajista on erikoistunut kestävään kehitykseen ja sen edistämiseen.

Opiskelijat

Kierrätyksen ja kestävä kehityksen huomioiminen materiaalivalinnoissa, järkevä säästäväisyys ja taloudellisuus materiaalien hankinnassa ja käytössä. Tavoitteena on, että opiskelijat tiedostavat kestävä kehityksen merkityksen olennaisena osana toimintaa.

Sidosryhmät

Erilaisten sidosryhmien kanssa toteutetaan yhteistyötä kestävä kehityksen hengessä. Sidosryhmiä ovat Hankasalmen kunta, sen sivistys-, ympäristö- sekä sosiaali- ja terveystoimi, yhdistykset, joiden toiminta-ajatukseen kierrätys ja kestävä kehitys luontevasti kuuluvat (mm. Hankasalmen 4H-yhdistys, Hankasalmen työvoimapakki ry.), Konneveden kunta ja sen sivistys- ja vapaa-aikapalvelut sekä ympäristöpalvelut sekä lähialueella toimivat kansalaisopistot (mm. Laukaan kansalaisopisto, Lievestuoreen kansalaisopisto, Sisä-Savon kansalaisopisto)

Toimintamallia päivitetään vuosittain ja terävöitetään ajankohtaisen toiminnan mukaisesti.

